

Voorstel Gemeenteraad F

Onderwerp	raadsvoorstel tussenrapportage 2025		
Portefeuillehouder	Marc Teutelink agendaletter (F)		
Organisatieonderdeel	Cluster Concernstaf	Aangeboden aan Raad	15 juli 2025
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2400035037

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. De tussenrapportage 2025 vast te stellen inclusief opgenomen beslispunten (zie hieronder “beslispunten”, tevens in bijlage 1 van de tussenrapportage opgenomen) en technische begrotingswijzigingen (bijlage 2 van de tussenrapportage).
2. De effecten uit de meicirculaire 2025 voor het begrotingsjaar 2025 te verwerken:
 - a. De middelen (7.345.000 euro) van de taakmutaties toe te kennen;
 - b. De middelen (4.737.000 euro) van de mutaties jeugd toe te kennen;
 - c. De overige middelen uit de meicirculaire (+5,373 miljoen euro) te verrekenen met de algemene reserve. Ditzelfde te doen voor de overige middelen voor boekjaar 2025 die in de nog niet verwerkte september- (-1,010 miljoen euro) en decembercirculaire (+0,935 miljoen euro) zitten.

Inleiding en voorgeschiedenis

In de huidige financiële verordening is opgenomen dat het college een tussenrapportage 2025 (peildatum 1 juni) aan de raad stuurt. Tot en met 2024 volgden de tussenrapportages eenzelfde route als de zomernota (1e rapportage) en de begroting (2e rapportage). Uw raad heeft op 3 maart jl. echter besloten om deze rapportages voortaan terug te brengen naar één. Bij de vroege rapportage was vaak nog erg lastig te voorspellen of inhoudelijke en financiële doelen zouden worden behaald. Bij de late (financiële) rapportage was er nauwelijks nog een mogelijkheid bij te sturen. Vandaar nu een tussenrapportage die voor de zomer beschikbaar is voor uw raad en in september wordt gesproken.

Publieksvriendelijke samenvatting

In de tussenrapportage is de verwachting opgenomen voor het financiële resultaat van de gemeente Enschede voor 2025. We verwachten nu op -22,1 miljoen euro uit te komen. Bij het opstellen van de begroting gingen we nog uit van -8,7 miljoen euro. Er is dus sprake van een verslechtering van 13,4 miljoen euro. Het advies luidt om op dit moment niet met nieuwe maatregelen bij te sturen op het lopende jaar. Wel om reeds geïnventariseerde dekkingsmaatregelen waar het kan al dit najaar te gaan implementeren.

Beoogd effect

Doel is een betrouwbare en voor lange termijn houdbare financiële huishouding. De tussenrapportage 2025 draagt hieraan bij door inzicht en overzicht te geven in de financiële verwachting over 2025.

Beslispunten

Op advies van het audit comité zijn in dit voorstel zelf de 17 beslispunten (binnen de bevoegdheid van de raad) opgenomen. Deze beslispunten zijn divers van aard en kunnen de instelling van een reserve betreffen, mutaties in de reserve, het beschikbaar stellen van een krediet of een overheveling van budgetten tussen producten onderling (voor zover dit effect heeft op de aard van de output en/of begrotingsprogramma overstijgende overhevelingen betreft). Voor een aanvullende toelichting verwijzen we naar de tussenrapportage zelf, stand van zaken 2025. We stellen voor:

Algemeen

1. Om akkoord te gaan met de technische wijzigingen zoals opgenomen in bijlage 2 en de begrotingswijzigingen.

2. Om akkoord te gaan om de extra heffing van dit jaar volgend jaar terug te geven aan de eigenaren en gebruikers van niet-woningen. Dit kan door de tarieven later dit jaar voor 2026 (voor één jaar) lager vast te stellen.
3. Om akkoord te gaan met het verwerken van de effecten van de circulaire op het lopende begrotingsjaar 2025 en daarbij het resultaat te verrekenen met de algemene reserve.
4. Om akkoord te gaan met het storten van de effecten van het CAO akkoord over 2025 in de reserve loon- en prijscompensatie.

Programma Vitaal & sociaal

5. Om de lasten bij het product Sport en Gezondheid voor 2025 te verhogen met een bedrag van 225.000 euro ten behoeve van uitgaven met betrekking tot drugsbestrijding (uitvoering van het amendement begroting 2024-2027) en dit bedrag te dekken door een onttrekking uit de reserve drugsbestrijding (BP-VS-01). Zie hiervoor de raadsbrief van 3 maart 2025, waarin een bedrag van 102.500 euro is genoemd. Het bedrag is nu hoger geraamd als gevolg van het naar voren halen van het rioolwateronderzoek en het onderzoek naar het drugsgebruik door Samen Twente.
6. Om de lasten en baten bij het product Sport en Gezondheid incidenteel voor 2025 te verhogen met een bedrag van 607.953,77 euro ten behoeve van de begrotingssubsidie SPUK stimulering sport 2025 voor Sportaal. Hier staan baten van het Rijk tegenover. (BP-VS-02)
7. Om de aan de stichting Enschedese Speeltuinen voor 2024 te verhogen met 108.000 euro ten laste van het budget voor SW-detacheringen (80.000 euro) en huur (28.000 euro). Deze wijziging vindt plaats binnen het product Algemene Maatschappelijke Voorzieningen. Op deze manier kunnen we de SES in de gelegenheid stellen eigen personeel aan te nemen en de huurlasten te bekostigen (BP-VS-03).
8. Het geraamde tekort ad 1,2 miljoen euro op het deelproduct Maatschappelijke opvang (product Ondersteuning centrumtaken Wmo) te onttrekken aan de hiervoor ingestelde bestemmingsreserve Maatschappelijke opvang. We werken toe naar een duurzame financiële basis. We zien ook dat de dakloosheid landelijk en in Enschede toeneemt en de huidige voorzieningen ontoereikend zijn. Dit maakt dat in elk geval ook in 2025 een beroep op de bestemmingsreserve zal worden gedaan. (BP-VS-04).
9. 1. Het subsidiebedrag 2025 e.v. te verhogen van Stop Armoede met 10.000 euro ten behoeve van huur aan het Vastgoedbedrijf. van Stichting Present met 8.955 euro en van de Kledingbank met 23.715 euro. Tegelijkertijd het subsidiebedrag 2025 e.v. te verlagen van Stichting Vakantiefonds met 1.093 euro, van Fonds Bijzondere Noden Enschede met 9.052 euro, van Empowerment met 2.618 euro, de verzamelsubsidies armoedebestrijding met 11.421 euro en aanvullend overige armoedebudgetten met 18.486 euro.
2. Aanvullend het subsidiebedrag 2026 e.v. te verlagen van Stichting Leergeld Enschede met 20.132 euro als gevolg van de decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen (BP-VS-06).
10. De subsidies voor de ouderenorganisaties seniorenplatform Enschede (3.190 euro), Open Ouderenwerk Boekelo (3.190 euro), Stichting Vier het Leven (3.190 euro) op te nemen in de subsidiestaat van de begroting. Het zijn geen nieuwe subsidies. Deze organisaties ontvingen al subsidie van de gemeente. Via een begrotingssubsidie wordt de juiste grondslag voor de subsidieverlening toegepast. (BP-VS-07).
11. De uitgaven voor het project van de ambulante ondersteuning Vrouwenopvang (product Ondersteuning Centrumtaken Wmo) van 340.000 euro in 2025 en 340.000 euro in 2026 conform afspraken van het regionale bestuurlijke overleg te onttrekken aan de hiervoor ingestelde bestemmingsreserve Vrouwenopvang (BP-VS-08).
12. De subsidie aan Alifa te verhogen met 53.800 euro. Het bedrag is opgebouwd uit:
 - 31.594 euro voor Triple-P te dekken uit de SPUK GALA, onderdeel Kansrijke start, en
 - 22.206 euro voor de dementieketen te dekken uit de SPUK GALA, onderdeel mantelzorg.Formele besluitvorming is nodig voor de juiste grondslag voor deze subsidieverlening (BP-VS-09).
13. Om de impulsbudgetten sociale infrastructuur en de integratieuitkeringen Participatie Sociale Infrastructuur te doteren aan de reserve infrastructuur WSW. Voor 2025 gaat het om 819.978 euro. Deze budgetten worden in 2025 en bij de volgende meicirculaires beschikbaar gesteld aan gemeenten om sociaal ontwikkelbedrijven financieel te ondersteunen bij de noodzakelijke transitie en transformatie van de sociale infrastructuur (BP-VS-10).

Programma Duurzaam wonen, leven en werken

14. Om het subsidiebudget voor de Stichting Landschapfonds Enschede met 209.746 euro te verhogen in 2025. De wijziging wordt gedekt binnen het product Stedelijke ontwikkeling. (BP-DWLW-01)
15. Om in lijn met de aangenomen motie Investeren in een sterke stad van het CDA van 15 juli 2024, extra middelen (554.371 euro) in te zetten ter versterking van het Actieplan binnenstad in 2026. Deze middelen zijn gedekt vanuit de reserve Flankerend beleid. (BP-DWLW-02)

16. Om 554.400 euro in 2025 over te hevelen vanuit Sport en Gezondheid naar Beheer en onderhoud openbare ruimte (Stadsdeelbeheer). Van deze gelden wordt 140.000 euro direct besteed in 2025. Het restant van 414.400 euro wordt geactiveerd en hiervoor is een reserve kapitaalslasten nodig (414.000 euro), om de kapitaalslasten de komende 15 jaar te kunnen dekken. Daarnaast is er een krediet nodig bij Stadsdeelbeheer om deze kosten te kunnen activeren. De dekking hiervan komt vanuit de exploitatie van Sport en Gezondheid. Zie hiertoe ook bijlage 4. Nieuw in te stellen bestemmingsreserve voor de format Reserve kapitaallasten stadsdeelbeheer RES071. Op 1 april 2025 heeft het College van B&W ingestemd met de uitvoeringsstrategie en het bestedingsplan voor 2025. Als onderdeel van het op 10 juni 2024 door de Raad vastgestelde beleidskader "Gezond Enschede: beleidskader gezondheid & vitaliteit 2024". Binnen deze uitvoeringsstrategie is voor 2025 een pakket van 21 voorstellen samengesteld waarmee we "gezond leven gemakkelijker maken". De 4 voorstellen, buitenruimte De Magneet, 't Ni-je Terphoes, het Kompas en de Gezonde buurt, maken daar onderdeel van uit. (BP-DWLW-03)

Programma Samenleving en bestuur

Programma Financiën en organisatie

17. Om 105.000 euro incidenteel te onttrekken aan de reserve onderwijshuisvesting ter dekking van incidentele huisvestingskosten. Bij verbouwwerkzaamheden is asbest gevonden, waardoor de huurperiode van de tijdelijke huisvesting langer wordt dan begroot. De gemeente is verplicht deze tijdelijke huisvesting te faciliteren.

Argumenten

1.1 actualisatie tussenrapportage 2025 geeft inzicht en overzicht in de verwachte financiële uitkomst van 2024.

De prognose voor het jaarresultaat 2025 gaat uit van een saldo van -22,1 miljoen euro. Dit bestaat uit een saldo van -8,7 miljoen euro al opgenomen in de begroting en een verwacht programmaresultaat van -13,4 miljoen euro. Vanaf vorig jaar verwerken we de effecten van actuele circulaire op het lopende jaar niet meer via de jaarrekening maar in plaats daarvan direct gedurende het jaar als mutatie op de algemene reserve. Deze extra gelden, die gedurende het jaar door het rijk worden verstrekt voor datzelfde jaar, leidden namelijk veelal tot vertekende positieve jaarsaldo's (omdat het geld niet altijd per direct uitgegeven kon worden). Vanaf 2024 kan dan ook een reëler beeld van de jaarrekening-uitkomst gepresenteerd worden. Dit circulaire-effect op 2025 betreft +5,3 miljoen euro die dus gedurende het jaar al wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Als het verwachte resultaat 2025 eind van het jaar ook verwerkt wordt met de algemene reserve zou deze reserve per saldo gemuteerd zijn met -16,8 miljoen euro (verwacht jaarresultaat -22,1 miljoen euro + 5,3 miljoen euro circulaire effect).

Programma (x 1.000 euro)	Resultaat TR 2025
Saldo begroting 2025	-8.721
<i>Programmaresultaat:</i>	
Vitaal en sociaal	-9.249
Duurzaam wonen, leven, werken	-5.117
Samenleving en bestuur	-910
Financiën en organisatie	+1.891
Verwacht resultaat programma's	-13.385
Verwachte resultaat 2025	-22.106
Effect circulaire voor 2025 op Algemene Reserve	+5.298
Verwachte mutatie algemene reserve over 2025	-16.808

1.2 Dit is conform de financiële verordening.

Conform onze financiële verordening wordt de tussenrapportage aangeboden aan de Raad. Bij voorgaande IPC producten heeft de Raad gevraagd om nog eens te kijken naar de opzet van onze IPC producten om ze meer direct duidelijk te maken. Vorig jaar hebben we daarop een tabel toegevoegd waarin op 1 pagina inzichtelijk is gemaakt waar de belangrijkste plussen en minnen zitten. Daarmee krijgt de raad snel inzicht in de voornaamste afwijkingen. Ook is er toen voor gekozen om de toelichtende teksten op de doelen en subdoelen niet meer op te nemen in deze tussenrapportage. Dat scheelt een aanzienlijke

hoeveelheid pagina's. We veronderstellen dat de doelenboom bekend is. De tekstuele toelichting op doelen kan anders ook gevonden worden in de begroting.

2.1 De meicirculaire kent wijzigingen die impact hebben op de financiële positie van Enschede.

De meicirculaire geeft over het lopende jaar een resultaat van +5,4 miljoen euro. Het positief resultaat is een resultante van een:

- +/- hoger accres (door een hogere prijsindex bbp),
- /- neerwaartse bijstelling van het plafond van het BTW compensatiefonds (lager te verwachten eindafrekening)
- /- nadeel door bijstellingen in hoeveelheden maatstaven (met name aantal inwoners, woonruimten en huishouden laag inkomen). Deze waren blijkaar door het rijk te hoog ingeschat.
- +/- vrijval vanuit de behoedzaamheid die aangehouden wordt voor niet te voorspellen mutaties in accessen en maatstaven.

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de raadsbrief d.d. 16 juni 2025 inclusief memo mei circulaire.

Omschrijving (x 1.000 euro)	2025
Stand gemeentefonds meicirculaire 2025	522.658
Stand gemeentefonds decembercirculaire 2024	505.203
Bruto mutatie	17.456
Mutaties jeugd	-4.737
Taakmutaties mei circulaire	-7.345
Resultaat meicirculaire 2025	5.373

3.2 Door effecten van circulaire direct te verrekenen met de algemene reserve wordt een reëler beeld gegeven van ons eigen resultaat.

Resultaten uit circulaire tot vorig jaar stonden geparkeerd op een stelpost in de begroting. Aan het eind van het jaar werd deze stelpost dan verwerkt in het jaarrekening resultaat. Vanaf 2024 is deze werkwijze aangepast en worden de resultaten van circulaire (zowel positief als negatief) op het lopende jaar direct verrekend met de algemene reserve. Door tijdens het jaar het effect van de circulaire al met de algemene reserve te verrekenen laten we op deze manier beter zien wat het feitelijke resultaat op uitvoering van onze taken is.

Deze aanpassing leidt ertoe dat de volgende effecten worden verrekend met de algemene reserve:

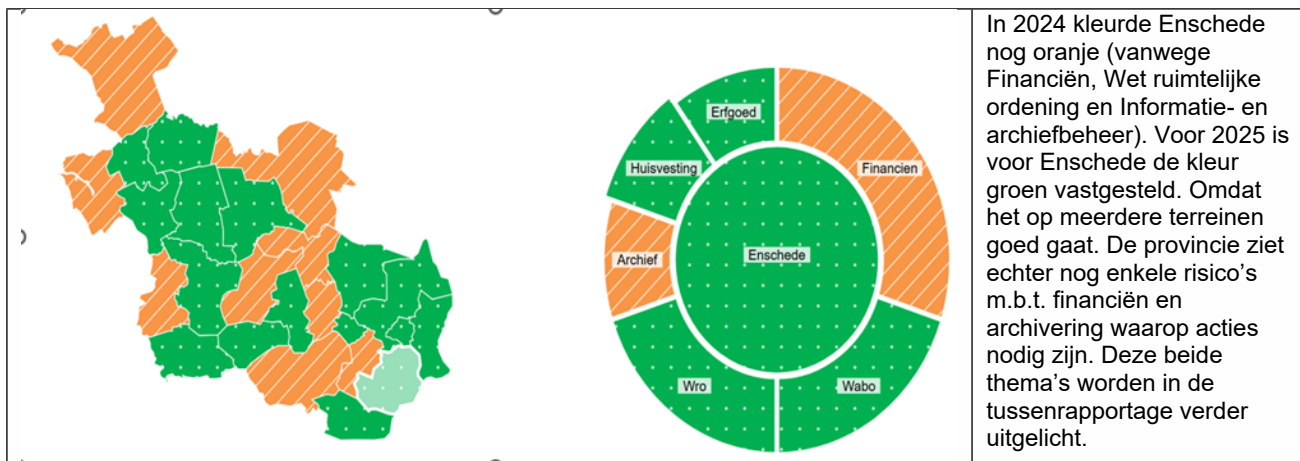
Effecten circulaire op 2025 (x 1.000 euro)	2025
Septembecirculaire 2024 effect voor 2025	-1.010
Decembecirculaire 2024 effect voor 2025	+935
Meicirculaire 2025 voor effect 2025	+5.373
Mutatie algemene reserve	5.298

Risico's

Deze rapportage signaleert afwijkingen (meer dan 5% van het budget of groter dan 100.000 euro) en is gericht op het minimaliseren van onverwachte financiële risico's in de lopende begroting.

Provinciaal toezichthouder

De provincie Overijssel heeft als wettelijke taak toezicht op financiën, vergunningen, toezicht en handhaving, ruimtelijke ordening, huisvesting vluchtelingen met een status om hier te blijven, archief en erfgoed (monumenten). Dit toezicht duidt de provincie met kleuring. Deze heeft een signaalfunctie en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. Groen betekent dat er wordt voldaan aan de wettelijke eisen, de provincie blijft toezichthouder op afstand. Oranje of rood betekent dat de provincie risico's ziet waarop actie nodig is. Voor onze provincie:

Bron: provincie Overijssel

Onze reservepositie is robuust en een negatief saldo over 2025 is daarin op te vangen. Ook ons structurele begrotingssaldo is 2025 nog licht positief is. Het structurele begrotingssaldo laat alle incidentele baten en lasten buiten beschouwing en wordt als belangrijkste kengetal gebruikt door de provinciale toezichthouder.

Bijsturing

Na verwerking van de storting in de algemene reserve staat de weerstandratio eind 2025 op 1,29 en daalt vervolgens uiteindelijk in 2029 naar 0,9 (kwalificatie krap voldoende). Gegeven bovenstaande verwachte resultaat 2025 en verwachte mutatie in de algemene reserve blijven de reserves op voldoende niveau om risico's zeker op korte termijn op te kunnen vangen. Wel zijn er in het meerjarenbeeld forse financiële uitdagingen die bij de zomernota 2025 de nodige bijsturing vereisen.

Wij stellen voor om op dit moment **niet** met nieuwe maatregelen bij te sturen op het lopende jaar. **Wel** om reeds geïnterpreteerde maatregelen waar het kan al dit najaar te gaan implementeren.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

N.v.t.

Afweging en alternatieven

Omdat in de financiële verordening is opgenomen dat het college de tussenrapportage aan de raad voorlegt is het geen alternatief voor het college om hier van af te zien.

Bijlage

Tussenrapportage 2025

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

R.W. Bleker